

Reformera musikpolitiken i Stockholm!

— ett förslag i 6 punkter från Musikcentrum Öst

Detta förslag syftar primärt till att alla Stockholms invånare i högre grad än idag skall kunna möta musiken bakom det svenska musikundret. Idag är Sverige världens tredje största musikexportland i faktiska siffror. Mer än hälften av de musiker, producenter, komponister & låtskrivare som skapar detta "under" är bosatta i Stockholm.

Vi menar att detta borde synas i högre grad på livescenen i Stockholm (vi räknar i livescenen in alla publikgrupper från skola och förskola till äldre, från kammarmusikfantaster till jazz fans och hip hop-are). Bland en miljon kommuninvånare, i ett län med dubbelt så många på pendelavstånd så ser vi outnyttjade möjligheter.

Musikcentrum Öst är ett initiativ som sedan sjuttioalet, med stöd av Kulturrådet arbetat med förmedling av musik och infrastruktur och stärkande av musiker. När vi deltar i internationella mässor och expon så möter vi ett stort intresse för svensk musik i de genrer vi främst jobbar (jazz, improvisationsmusik, folk & världsmusik, klassisk och nutida konstmusik, musik för barn och unga).

Vår vision är att musikpolitiken blir än mer strukturerad där stadens perspektiv kan samverka med det regionala, det nationella och det internationella. Vi tror att man särskilt bör titta på följande tre områden:

STOCKHOLM: MOT ÖKAD HÅLLBARHET FÖR MUSIKER?

Musiken skapas av musiker och utan dessa har vi inget musikliv. Under 2000-talet har vi sett att förutsättningarna för frilansmusiker har förändrats, i vissa fall försvårats. Det finns flera orsaker till detta men ett som politikerna har mandat att styra hur de stödformer för musiklivet är utformade. Idag utgår de flesta bidrag till musiklivet i form av projekt, i bästa fall på ettårsbasis. Vi tror att en nyckel till framgång är att stimulera den struktur som arbetar mellan musiken och publiken det kan ligga hos musikerna själva eller som en produktionsstruktur. Produktionsbolag, bokare, management och agenter är en generell bristvara men existerar knappast alls i de genrer som vi primärt arbetar med. Men det företagande, vare sig det ligger hos musikern själv eller hos ett professionellt bolag kräver en långsiktighet för att växa och vi tror att det behövs särskilda insatser för detta.

Vi menar att man bör sträva mot treårscykler och det för att vi ska:

- utnyttja resurser
- ge vettiga livsvillkor för yrkesmusiker och skapa professionella strukturer för att stärka artister och musiker.
- Men det handlar också om att hjälpa artister med långsiktiga relationer till sin publik, basen för stabil karriärutveckling.

Detta är bakgrunden till vårt förslag på stärkande av professionellt företagande i segmentet mellan musiken och publiken och ett mer långsiktigt stödsystem.

STOCKHOLM: EN STOR POTENTIELL MARKNAD

Vi har konstaterat att publiken finns, både i antal och demografisk bredd. Vare sig vi talar om ålder, etnicitet, inkomster, specialintressen. Detta, i kombination med den mångfald av musiker som är bosatta i Stockholmsområdet, gör att förutsättningarna är optimala för att också skapa en levande musikscen och en positiv utveckling av publiken. En fjärdedel av publiken är dessutom under 20 vilket gör att många insatser kommer att få än större utväxling in framtiden.

Vi tror att musik kan nå lika väl ut i Stockholm som i Skåne och VG-regionen där 3 -4 gånger så många barn nås av regionala och lokala satsningar. Vi måste dock skapa förutsättningar och vi tror också att arrangörsledet behöver stimuleras ytterligare.

Grunden för att utveckla marknaden för livemusik är att Stockholm:

- satsar
- samordnar
- samverkar med det fria musiklivet

Detta är bakgrunden till vårt förslag på innehållsdrivna musikscener, reformering av barnmusikpolitiken och en ökad satsning på musikalisk infrastruktur.

STOCKHOLM: I DET GLOBALA MUSIKALISKA OMLOPPET

Trots en stor del av "musikundret" finns i Stockholm så har vi som jobbar med att få ut musik internationellt ingen part att samverka med Stockholmsregionen (däremot både intresserade och aktiva parter i Syd och Väst). Vi får alltför ofta tacka nej till både samarbetsprojekt och internationella möjligheter. Att skapa ett levande musikliv handlar om att skapa fungerande organiska flöden. Därmed är det inte enbart exporten man skall titta på utan hur Stockholm skall kunna bli en tydligare del av detta musikaliska omlopp. Idag skulle vi regelmässigt kunna ha

utbyten med en rad länder i och utanför Europa. Våra musiker skulle kunna möta en ny internationell publik och stockholmshpubliken skulle få tillgång till ett helt nytt och spännande internationellt utbud. Bilden av Stockholm som det svenska musikundrets hjärta kommer fäster in det svenska och internationella musiklivet. Det här handlar dock om långsiktigt relationsskapande och lokal/regional matchning och här kan vi vara med och göra en avsevärd skillnad. Vi har byggt värdefulla relationer under ett antal år. Nu är det dags att skörda.

Detta är bakgrunden till ett lokalt/regionalt exportkontor och en fond för musikutbyte.

SEX KONKRETA FÖRSLAG FÖR ATT STÄRKA STOCKHOLM UR PUBLIKENS, MUSIKERNS OCH EN INTERNATIONELL MARKNADS PERSPEKTIV:

1. Inled en dialog med hela Stockholms fria musikliv kring framtidsfrågorna.

Det kan ju tyckas som en självklarhet att detta sker men faktum är att det både på lokal och regional nivå är viktigt att påpeka detta. På musiksidan har vi haft svårt att nå in till Kulturförvaltningen och om Stockholm nu går in i en process för ökad regionalisering så är det helt avgörande att musiklivet finns med i framskrivningar av kulturplaner. Samma sak menar vi gäller staden och detta är en utsträckt hand där vi konstruktivt vill bidra till att de resurser som finns kan användas på ett optimalt sätt. Vad som bör poängteras att det idag sker det en samling i musiklivet både på lokal och nationell nivå och vi menar att det aldrig har varit så lätt att föra en dialog med stora delen av det fria musiklivet.

2. Initiera ett särskilt stöd för innehållsdrivna musikscener på professionell nivå.

Även om teaterlivet står inför sina utmaningar så är det omöjligt att bortse från den betydelse de tydliga, konstnärsdrivna varumärkena har betytt för att skapa en stadig och växande publik på teaterområdet. Vare sig vi talar om scener som Galeasen, Moment, Unga Klara eller Pero. Dessa har varit en kreativ motor för att utveckla både konsten och publiken. Detta har också varit fallet på musikområdet med scener som Fasching, Stallet och Fylkingen men det är för få scener som drivs på det sättet och även för dessa finns det utmaningar vad gäller publikutveckling. Vi menar inte nödvändigtvis att det handlar om genredrivna scener utan också andra innehållsdrivna visioner. Att Stockholm behöver en särskild scen för barnföreställningar tycker vi är självklart där de tekniska förutsättningarna finns för att jobba med musik för barn. Vi diskuterar gärna hur en sådan satsning kan utformas och vi vet att det kommer att få en stor betydelse för att musikgrupper också kan bygga en stadigare relation till sin publik.

3. Inled ett program kring kompetensutveckling av producenter, agenter, managers och koppla det till både kulturstöd och företagsstöd.

Vi talar ofta det avgörande segmentet mellan musiken och publiken som avgörande. Det ligger dels på arrangörssidans men också i musikerledet där management, agenter, producenter, publicister och bokare skulle kunna sammanfattas i en slag professionell producentstruktur som är svag i Sverige generellt och nödvändig att satsa på. Det handlar om att skapa en fungerande helhet kring att arbeta med musikernas fanbase, struktur med skivsläpp, turnerande etc, medial profil, promotionverktyg (videor, hemsidor etc). Syftet är också att musikerna skall bli synligare mot publiken och mer struktur i sina karriärer men också få bättre möjligheter att utveckla sin musik. Det här sker dock inte av sig själv och vad vi behöver är framförallt att skapa incitament för ett reellt företagande på det här området och vi ser en kombination av initiala företagsstöd och kompetensutveckling med någon form av långsiktighet.

4. Stöd de aktörer som upprätthåller den musikaliska infrastrukturen långsiktigt men också producenter av livemusik.

Musikcentrum Öst är organisation som sedan sjuttioalet har verkat för att stärka frilansmusikerna villkor. Vi gör detta genom ett operativt förmedlingsarbete men också i ett hundratal coachingmöten per år. Det gör att vi dels blir en viktig part för att utveckla musikernas kunnande och kontaktytor, men vi har en unik gräsrotskompetens kring musikernas villkor som är en resurs för hela musiklivet men också beslutsfattare. Men för att vi skall kunna fortsätta detta arbete lokalt behöver vi också resurser bortom de projektstöd för konserter o dyl som vi kan söka. Vi ser liknande behov också hos livemusikproducenter utan egna scener som är konstnärs- eller idéburna och vi tror att om man vågar satsa på detta segment och det arbete som görs i Stockholm så skulle man växla ut mycket av detta. Både för att stärka musikerna med det skulle också ge goda effekter på utbudet.

5. Skapa en regional resurs för internationalisering (med fokus på export men med en helhetssyn som kan arbeta tillsammans med musiklivet)

Stockholms verksamma musiker behöver ett reellt stöd att ta sig vidare ut i världen. Vi menar att man bör inrätta ett kontor/resurs kring rådgivning, en fond med snabba stödmedel för att kunna möjliggöra snabba turnémöjligheter, en fond för medfinansiering av Nordiska & EU-projekt och i vissa omfattande fall också en möjlighet att ha tillgång till kompetens för att konkret skriva ansökningar. Näring,

kulturbyråkrati, marknadsstrategi, internationell utblick, fonder av rimlig storlek för medfinansiering och "snabba cash" för att ta tillvara tillfällen, allt på ett enda ställe!

Vi kan tänka oss att detta skulle kunna vara en samverkan mellan Stockholms Stad och Landstinget eftersom en sådan funktion behöver en transparens och långsiktighet. Även detta bör vara en kombination av kultur och näringsstöd. Dessutom en naturlig koppling till Kulturrådets EU-kompetens. Viktigt är också att detta kopplas nära till Export Music Swedens verksamhet, en aktör som MCÖ har ett formaliserat och operativt bra samarbete med.

Men det är viktigt att också titta på inflödet. Om vi kan skapa förutsättningar för projekt att landa här och skapa avtryck, en slags kombination av residens och konsertverksamhet. Då kan vi skapa reella utbyten både på makro och mikronivå och publiken kommer att kunna följa dessa möten. Att lyckas med detta skulle vara en väg att verkligen skapa den gryta av musikaliska intryck som vi vill att Stockholm skall vara. Det här är vi gärna med och utvecklar.

6. **Reformera musikpolitiken på barnområdet, inte minst Kulan-projektet, och bygg ett fungerande regionalt tänk för barnmusik där professionella barnmusikproducenter kan utvecklas.**

Samtidigt, stimulera — med tydliga incitament för samverkan med institutioner — arrangörsledet för barnmusik — det kan handla om kulturombud, kultursekreterare och kompetens i kommuner och stadsdelar men lika gärna privata eller idéburna aktörer.

Detta är en kärnfråga för oss. Vi tror att det måste skapas ett övergripande subventionssystem över hela länet som där en rad parter skall ha inflytande över utbudet, däribland vi. Det handlar om en kvalitetssäkring och tillgänglighet där vår roll också kan vara samordnande för att effektivisera, vi har det långa perspektivet och den långa kontakten m musikerna. Det finns mycket att vinna kring detta. Hur detta skall fungera måste diskuteras och

Kulan som grundläggande idé innehåller mycket att ta tillvara, inte minst tanken på att det skall vara en plattform där allt finns på ett ställe, men projektet är nu så infekterat att vi tror att det är dags att börja om från början. Det handlar om att ha en teknisk lösning som fungerar bättre, en transparens och tydlighet kring urval och ett enklare system. Vi har enormt mycket input kring detta (inte minst konkreta erfarenheter från medlemmar) men känner att frågan idag är så känslig att diskussioner fastnar i låsta positioner. Ett problem är också att enbart en subvention per barn omöjliggör att få ekonomi kring små intima barnprogram som också måste få finnas.

Vi ser också att det i inläsningen i Stockholms stad finns risk för kannibalisering p g a hur Stockholms kommungränser ser ut och efterfrågar ett smart regionalt tänk utan att kommunernas autonomi försvinner. Vi efterfrågar också ett snabbt återinförande av Kultursekreterare men att dessa också skall ha en egen budget. Alltså en kombination av ett kommunalt stödsystem och professionella inköpare i stadsdelarna. Vi ser också vikten av att i detta försöka dra in de idéburna aktörerna. En kombination av dessa olika saker borde ge en stor effekt.

Situationen för skolans kulturombud där vi upplever att man ofta har svårt att klara sin uppgift är en fråga där Utbildningsförvaltningen kanske kan agera. Vi tror också genreövergripande regionala utbudsdagar för scenkonst där man lägger fokus på målgruppen (ålder, tematik etc) och skapar förutsättningar för alla relevanta organisationer att samverka kan att ge en större möjlighet för kulturombud att delta, öka sin kompetens och på sikt skapa ett brett utbud i sina skolor.

Suvi Richter ordförande & Ragnar Berthling, verksamhetsledare

För:
Musikcentrum Östs styrelse